

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 381. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960288096/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

bel om Bierne (Fable of the bees) søger at vise Lasters og Udyders Fornødenhed.

123. Fabel.

Æslet nobiliteteret.

Æslet lod sig engang nobilitere, og deraf brystede sig blant sin Medbrødre og andre Dyr: En Skade, som saadant hørte, sagde da: Paa hvad Kandt man vender et Æsel, hvad Skikkelse det end faaer, enten det nobiliteres eller doctoreres, er og bliver det dog et Æsel.

Denne Fabel forklarer sig selv.

124. Fabel.

Om Gaasens, Sviinets og Kattens Forvandlinger.

En Mand mistede udi et Aar Tre Døttre, hvilken Forliis gik ham saa haardt til Hiertet, at han var færdig at døe af Sorg. Jupiter ynkedes over denne hans Tilstand, og ved Mercurium lod ham vide, at de første tre Dyr, som ham mødte, skulde forvandles til deylige Jomfruer. Dette skeede ogsaa. Den første som kom ham i Møde, var en Gaas, hvilken strax blev forvandlet til en Jomfrue. Den anden var en Soe, hvilken fik samme Skikkelse. Den tredie var en Kat, som og paa samme Maade blev forvandlet. Manden lod dem alle Tre med stor Fliid oplære, som de kunde have været avlede af ham Selv. Efter nogen Tiids Forløb bleve de alle vel giftede: Faderen besøgte derpaa sine Sviger-Sønner, for at høre, hvorledes de vare fornøede med deres Hustruer. Den første sagde, at hans Hustrue i alle Maader var efter hans Sind, alleene dette, sagde han, at hun var lidt gaasagtig. Det vil intet sige, svarede Sviger-Faderen, det haver hun efter sin Moder. Den anden berømmede sin Hustrue for mange gode Qualiteter, sigende, at der fattedes hende intet uden dette, at hun var lidt skidfærdig. Det haver intet at betyde, sagde Faderen, hendes Moder var ligeledes. Den tredie sagde:

MORALSKE FABLER

Min Hustrue er et Mønster af en dydig Kone, men hun haver dog en særdeles Feyl, som er denne, at, saa ofte hun hører en Muus eller Rotte om Natten, springer hun op af Sengen, og jager efter dem. Samme Vane havde og hendes Moder, sagde Sviger-Faderen.

Denne Fabel viser, at Naturen gaaer over Optugtelsen.

125. Fabel.

Æslet Dommer.

En Ræv mødte engang et Æsel, som saae bedrøvet, maver og ilde ud. Ræven sagde: Din Skikkelse giver tilkiende sterkt Arbejde og slet Føde. Du haver Ret, svarede Æslet, jeg tiener hos en Bonde, som giver mig lidt at æde, men meget at forrette. Ræven sagde da: Hvi slaaer du dig ikke til en anden Handtering? U-lykken er, sagde Æslet, at Naturen haver nægtet mig og mine Medbrødre sine Gaver. Hør, sagde Ræven, du besidder jo Ærlighed. Det er sandt nok svarede Æslet, men man kommer ikke langt i Verden med den Dyd. Haver du ikke hørt sagde Ræven, at Ærlighed er den fornemste Qualitet hos en Dommer? Det er sandt nok, svarede Æslet, naar den er geleidet af Forstand. Forstand giver lidt eller intet til Sagen, sagde Ræven, man kand ikke sige, at en Dom er u-retfærdig, naar den er fældet af en ærlig Dommer: Hoved-Sagen bestaaer derudi, at du anseer ikke nogen Person, og at derfor, naar du sidder paa din Domstoel, du tillukker Øyene, og, om du imedens Sagen ageres kand falde i Søvn, er det desbedre; thi i saa Maade kand ingen beskyldte dig for Partiskhed. Der kand jeg sagte gjøre, sagde Æslet. Godt nok, sagde Ræven da, nu er din Lykke alt giort, og du skal i en Hast blive lige saa feed, som du nu er maver i Bondens Gaard. Ræven førte ham derpaa ind udi et tomt Dom-Huus, og bad ham ikke at bekymre sig om andet end at sidde med lukte Øyen, og gik derpaa leende bort. Paa Veyen mødte han Bonden, som Æslet tilhørede, hvilken spurte, om han ikke havde seet et Æsel, som var bortkom-